

Làm Con Phụng Hiếu

Tác Giả: Nguyễn Văn Nghi

Thứ Ba, 06 Tháng 7 Năm 2010 16:06

Hiếu là phụng lo cho cha mẹ một cách đầy đủ cả về vật chất lẫn tinh thần, không thờ thiêu một trong hai. Nếu thiêu một trong hai sẽ bị lên án

Trong lá thư của Giám mục Bá Đa Lộc gửi cho Letondal dated ngày 17-08-1789, ông kể chuyện Hoàng tử Cảnh sau khi theo ông sang Pháp trở về nước, đã né tránh không chịu lễ cúng tạ ơn bàn thờ tổ tiên, đã làm cho Nguyễn Ánh tức giận ngay vì sao tôn giáo này có thể dung túng cho tín đồ quên hết ông bà tổ tiên làm vậy(?)

Không một dân tộc nào, không tôn giáo nào dạy con người biết kính trọng tổ tiên. Mọi dân tộc, mọi tôn giáo đều có nghi thức riêng để biểu lộ lòng hiếu kính đối với tổ tiên. Hiếu kính đích thực không phải chỉ khi cha mẹ chết rồi thì chúng ta cúng tạ với mâm cao cỗ đầy, mà chỉ khi cha mẹ còn sống phải “sống phụng dưỡng hết khả năng” (đem hết sức mình thờ cha mẹ - trích Luận ngữ: Húc nhi)

Thầy Tăng nói: “*Hiếu hiếu tam: đĩ hiếu tôn thân, kĩ hiếu phụng nhĩ c, kĩ hiếu năng dĩ dĩ ng*” (hiếu có ba bậc: bậc đĩ hiếu là làm tôn vinh cha mẹ, bậc kĩ hiếu là không làm nhục đĩn cha mẹ, bậc dĩ dĩ cùng là có thể nuôi đĩn cha mẹ - Lũ ký: Tĩ nghĩa). Sách Mĩnh tĩ trong thiên Vĩn Chĩn ng ghi:

Hiếu tĩ chi chí, mĩ c đĩ hĩ tôn thân”

(chĩ chí hiếu của người con, không chỉ lĩn bĩng làm cho cha mẹ đĩn c tôn trĩng). Làm cho cha mẹ đĩn c tôn trĩng là nhĩ thĩ nào? Là phĩ i:

“Lũ p thân hành đĩ o, dĩ dĩ ng danh hĩ u thĩ, dĩ hĩ n phĩ mĩ u”

(gây dĩng thân mình, đem thi hành cái đĩ o ra. Rĩ tiĩng vĩ đĩi sau đĩ cho vinh hĩn cha mẹ - sách Hiĩu kinh). Hai cĩp bĩ c đĩu tuy khó mà dĩ, cĩp bĩ c sau tuy dĩ nhĩng lĩi khó thĩ c hĩn mĩt cách trĩn vĩn. Trong phĩ m vi bài vĩt này, chúng ta chĩ đĩ cĩp đĩn bĩ c dĩ dĩ cùng là: nuôi cha mẹ.

Thầy Tĩ Du (mĩt cao dĩ cĩa Khĩng tĩ, hĩ Ngĩn tên Yĩn) bĩt nuôi cha mẹ mà chĩng bĩt kính nĩn Khĩng tĩ nói vĩi ông: “*Kim chi hĩ u gĩ, thĩ vĩ năng dĩ dĩ ng. Chí khĩ n mĩ, giai năng hĩ u dĩ dĩ ng. Bĩt kính, hà dĩ bĩt hĩ?*” (Đĩi nay, hĩ thĩ y ai nuôi đĩn c

cha mẹ thì người ta khen là người có hiếu. Nhưng, người thú nhĩ chó người ta cũng nuôi đĩn c vĩy. Cho nên nuôi cha mẹ chĩng kính trĩng thì có khác gì nuôi súc vĩt đĩu? – Lũn

ng: Vi chính). Hiếu kính chính là thước đo việc con cái nuôi dưỡng cha mẹ vậy!

Tục ngữ có câu: “*Bé dầy cha, già dầy con*”. Khi cha mẹ già yếu con cái phải có trách nhiệm nuôi dưỡng cha mẹ. Dạy vậy mà, có nhiều gia đình nhen nhau hoặc suy bì hơn thiệt với nhau. Chuyện kể rằng: ngày xưa ngày xưa, có gia đình nào có bốn người con tốt cả đều yên bề gia thất nhưng còn cha già. Vì thế nhen nhau chông người nào chịu nuôi hơn cha già! Cuối cùng, họ thương nhau với nhau mỗi người nuôi cha già trong ba tháng và trước khi chuyển giao cho nhau phải đem cha già ra cân, nếu sụt cân so với lúc nhận thì người sau sẽ không nhận. Có một anh nuôi cha già một cách thật tốt nên biết khi chuyển giao sẽ không để kỷ nên đã gieo trò ma giáo lấy một miếng chì giấu trong mình cha già cho để ký. Bấy giờ mới có câu:

“*Con cái pha chì cho cha mẹ*”

(pha có nghĩa là trộn lẫn vào). Hoặc chuyển mỗi gia đình nuôi cha mẹ trong một tháng, nhưng lại ngược lại: tháng thì ba mẹ rồi ngày, lại có tháng ba mẹ rồi một ngày, nên tháng có ngày thì ba mẹ rồi một cha mẹ phải ra đứng ngoài đường. Đúng là:

“*Cha mẹ nuôi con bần hàn lại lảng,*

Con nuôi cha mẹ tính tháng tính ngày”

hoặc

“*Một mẹ nuôi nên một con;*

Một con nuôi không nên một mẹ”

Chị mới chỉ đề cập đến một phần là nuôi dưỡng cha mẹ mà đã tính tháng tính ngày, còn như đòi hỏi đề cập đến sau đây sẽ được bao nhiêu người thực hiện đúng ý nghĩa của nó? Thầy Tử Hào (cao đức của Khổng tử, họ Bộc tên Thúc Ng) hay phải giúp đỡ dưỡng cha mẹ nhưng hay từ sự cố gắng nên Khổng tử khuyên: “*Số nan. Hu sơ, đức độ phúc k lao; hủu đức, đức, tiên sanh sở n, đức ng thọ dĩ vi hiếu h?*” (điều khó nhất là nuôi dưỡng cha mẹ, con cái có gì được đức nét một vui vẻ mãi không? Có việc gì con cái làm thay cho cha mẹ, có gì ngon cho cha mẹ ăn, đây chính là đã có hiếu? – Luận ngữ: Vi chính). Trong lúc phải nuôi dưỡng cha mẹ cho dù gia đình nghèo

khó, ăn uống đem bổn phận luôn luôn giữ đức nét mặt vui vẻ trước cha mẹ là đã thoả mãn
điều hiếu rồi. Giữ đức nét mặt hòa vui luôn mãi trong lúc phụng dưỡng cha mẹ quả là điều khó
thoả mãn lắm thay! Hiếu đức điều này nên nhủ người anh em sống xa, thỉnh thoảng về quê
thăm cha mẹ vài hôm, thấy người anh em đang trước tiếp phụng dưỡng cha mẹ có mặt vài thái
độ, cách không hợp lý với cha mẹ, họ đã cảm thông và đừng viên người anh em đó cách
sống tốt hơn nữa, chứ không hề lên mặt trách mắng...

Người con hiếu thảo có câu là: “*Sinh phụ mẫu năng kỉnh c*” (phụng dưỡng hết sức mình cho
cha mẹ), lúc
táng chi dĩ, *đ* *chi dĩ*”
(cha mẹ lúc còn sống phụng dưỡng theo lễ, khi chết phụng dưỡng theo lễ mà táng, theo lễ mà cúng tế -
Luân ngữ :Vi chính).

Người xa nói: “*Nhân sinh bách hạnh hiếu vi tiên*” (trong trăm đức hạnh hiếu là đầu tiên, hiếu thảo
là đức hàng đầu). Sách Đức Huân ca của Thiên Chúa giáo đã đề cao hiếu thảo, vì hiếu
thảo có kèm theo lời chúc phúc:
*“Ai yêu mẹ
cha mình, thì đền bù tội lỗi, ai thảo kính mẹ mình, thì nhận được nhiều kho tàng. Ai thảo
kính cha mẹ sẽ được vui mừng trong con cái. Khi cầu xin, người này sẽ được nhận lời. Ai thảo
kính cha mẹ sẽ được sống lâu dài. Ai vâng lời cha mẹ làm vui lòng mẹ. Họ không làm con, hãy gánh
lấy tuồng già cha mẹ; chứ làm phẫn lòng mẹ, khi người còn sống. Nếu tình thân người sa sút
thì hãy rửa sạch, người là kẻ trai tráng chứ đành khinh dể người. Vì cầu dâng cho cha mẹ
không rửa vào quên lãng. Cầu bùa cho mẹ sẽ đền bù tội lỗi và xây dựng đức công chính của
người”*.

Hiếu là phụng dưỡng cha mẹ một cách đầy đủ cả về vật chất lẫn tinh thần, không thờ ơ một
trong hai. Nếu thờ ơ một trong hai sẽ bị lên án (xin xem Mác cô 7, 10 – 13).

Phụng làm con, ngoài việc nuôi dưỡng cha mẹ, chúng ta còn phải luôn cầu nguyện cho các ngài:

“*Đêm đêm con tạ ơn đền tội*”

Cầu cho cha mẹ sống đời với con”

Làm Con Phái Hiếu

Tên: Nguyễn Văn Nghĩa
Số: 06, Ngày 7/10/2010 16:06
